

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie petycji kilku wdów po nauczycielach ludowych o zapomogę i zaopatrzenie w drodze łaski.

Wysoki Sejmie!

Dodatkowo do swego sprawozdania w przedmiocie 34 petycji emerytowaych nauczycieli, tudzież wdów i sierót po nauczycielach ludowych o udzielenie lub podwyższenie zapomogi w drodze łaski, Wydział krajowy ma zaszczyt przedłożyć Wysokiemu Sejmowi wnioski co do trzech jeszcze petycyj, powyższem sprawozdaniem z tego powodu nieobjętych, że opinia c. k. Rady szkolnej krajowej o tych petycyach dopiero w miesiącu października b. r. do Wydziału krajowego nadeszła.

Są to petycje:

1. Waleryi Markiewiczowej, wdowy po ś. p. Walentym Markiewiczu b. nauczycielu szkoły ludowej w Mochnacze niższej (pow. Nowosądeckiego).

2. Józefy Ostrowskiej, wdowy po ś. p. Józefie Ostrowskim, b. dyrektorze szkoły wydziałowej w Nowym Sączu;

3. Ludwiki Germanisowej, wdowy do ś. p. Ewaryście Germanisie b. nauczycielu szkoły ludowej w Rożyskach (pow. Skałackiego).

Nadto udzieliła c. k. Rada szkolna krajowa Wydziałowi krajowemu prośbę:

4. Anny Mliko, wdowy po nauczycielu szkoły ludowej w Nowej Wsi szlacheckiej, ś. p. Waleryanie Mliko o przyznanie jej w drodze łaski stałego zaopatrzenia.

C. k. Rada szkolna krajowa po zbadaniu tych petycyj przedstawiła Wydziałowi krajowemu wniosek na ich uwzględnienie, a w szczególności:

ad 1. Co do Waleryi Markiewiczowej stwierdza Rada szkolna krajowa, że petentka jako wdowa po tymczasowym (nie stabilizowanym) nauczycielu nie pobiera zgoła żadnego zaopatrzenia wdowiego. Gdy zaś zmarły mąż petentki pełnił swe obowiązki nauczycielskie gorliwie i zachowywał się nienagannie, przemawia c. k. Rada szkolna za wyjednanem dla niej u Wysokiego Sejmu jednorazowej zapomogi w kwocie 100 zł. w. a.

ad 2. Józefa Ostrowska, jako wdowa po dyrektorze szkoły wydziałowej w Nowym Sączu pobiera na mocy reskryptu c. k. Rady szkolnej krajowej z d. 3. kwietnia 1883 l. 2.554 zaopatrzenie wdowie w kwocie 316 zł. 66 ct. w. a. rocznie, a nadto dodatek na wychowanie czworga pozostałych dzieci w łącznej kwocie 158 zł. 33. ct. czyli ogółem 515 zł. w. a. Wobec tego położenie materialne petentki jest opłakane, a gdy ś. p. mąż jej obowiązki swe jako nauczyciel i dyrektor szkoły pełnił gorliwie, a zachowanie się jego było nienaganne, oświadcza się c. k. Rada szkolna krajowa za wyjednanem dla petentki jednorazowej zapomogi w kwocie 100 zł. w. a.

ad 3. Ludwika Germanisowa nie pobiera żadnego zaopatrzenia wdowiego, ponieważ ś. p. mąż jej umarł na posadzie tymczasowego nauczyciela. Gdy zaś położenie materyalne petentki i jej nieletniego dziecka jest nader opłakane, a ś. p. mąż jej przez cały czas swej 15-letniej służby spełniał obowiązki nauczycielki gorliwie i zachowywał się nienagannie, przeto c. k. Rada szkolna krajowa przemawia za wyjednanem dla petentki u Wysokiego Sejmu jednorazowej zapomogi w kwocie 100 zł. w. a.

ad 4. Anna Mliko, wdowa po zmarłym dnia 30. listopada 1889 rzeczywistym nauczycielu szkoły ludowej w Nowej Wsi szlacheckiej nie mogła uzyskać pensyi wdowiej z tego powodu, że mąż jej choć służbę swą w zawodzie nauczycielskim rozpoczął w r. 1878, jednak wskutek zaszłej w tej służbie przerwy nie wysłużył lat 10. Wskutek tego c. k. Rada szkolna w myśl Art. 44. ustawy z dnia 1. stycznia 1889 Nr. 16. Dz. u. kr. mogła przyznać petentce tylko odprawę w kwocie 112 zł. i w myśl Art 43. tejże ustawy t. z. kwartał pozgonny w kwocie 75 zł. w. a.

Anna Mliko znajdując się w bardzo opłakanych stosunkach materyalnych wniosła prośbę do Tronu o przyznanie jej w drodze łaski stałego zaopatrzenia. Prośbę tę przesłało c. k. Ministerstwo wyznań i oświaty reskryptem z dnia 28. sierpnia b. r. l. 17.295 c. k. Radzie szkolnej krajowej z poleceniem, aby w tej mierze odniosła się do Wydziału krajowego. Ze względu, że zmarły nauczyciel Waleryan Mliko spełniał swe obowiązki gorliwie i skutecznie, a pozostała po nim wdowa pozostaje bez wszelkich środków utrzymania i według świadectwa lekarskiego nie jest zdolną do pracy zarobkowej, przemawia c. k. Rada szkolna krajowa za wyjednanem dla Anny Mliko stałego daru z łaski w rocznej kwocie 80 zł. w. a.

Wydział krajowy po należytem zbadaniu okoliczności w petycyach pod 1, 2, i 3 przedstawionych i zgadzając się z opinią c. k. Rady szkolnej krajowej co do uwzględnienia tych petycji modyfikuje tylko wysokość proponowanych zapomóg zniżając ze względu na stan funduszków krajowych ze 100 zł. na 50 zł. w. a.

Co zaś do prośby Anny Mliko, Wydział krajowy mniema, że względy słuszności przemawiają za wyznaczeniem petentce stałego zaopatrzenia, bo mąż jej pełnił faktycznie służbę nauczycielską lat przeszło 10, akta zaś nie wykazują, iżby przerwa w tej służbie pochodziła z jego winy. Jedynie wysokość tego stałego zaopatrzenia należałoby zdaniem Wydziału krajowego zredukować z proponowanej kwoty 80 zł. na 60 zł. a to z tego powodu, że zaopatrzenie w kwocie 80 zł. przyznawał Wysoki Sejm kilku wdowom po nauczycielach, którzy znacznie dłuższy czas służbę nauczycielską pełnili.

Wydział krajowy wnosi więc:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Tytułem jednorazowej zapomogi z funduszu szkolnego krajowego przyznaje Sejm wdowom po nauczycielach ludowych Waleryi Markiewiczowej i Ludwice Germanisowej, tudzież wdowie po dyrektorze szkoły wydziałowej Józefie Ostrowskiej, każdej z nich po 50 zł. i wstawia w tym celu do budżetu funduszu szkolnego krajowego na r. 1891 kwotę 150 zł. w. a.

2. Tytułem dożywotniego wsparcia z funduszu szkolnego krajowego przyznaje Sejm wdowie po nauczycielu ludowym Annie Mliko kwotę 60 zł. w. a. poczynawszy od r. 1891 i wstawia tę kwotę do budżetu funduszu szkolnego krajowego poczynawszy od r. 1891.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 5. listopada 1890.

Marszałek krajowy:
Sanguszko w. r.

Sprawozdawca:
Oktaw Pietruski w. r.
Członek Wydziału krajowego.